בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיטַ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׁמְחָה!

גִּלָּיוֹן רל״ו | פָּרָשַׁת שְׁמוֹת תשפ״ו

תְּהִלִּים

כְּאִלּוּ דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֲמָרָם!

* * *

פַּעַם דִּבֵּר מו״ר שְׁלִיטַ״א מִמַּעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים וּסְגֻלָּתָם הַנּוֹרָאָה, עָנָה וְאָמַר: רַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן עג): ׳**מִי שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה, יְהֵיֶה רָגִיל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה**׳; וְרַבֵּנוּ זַ״ל מַמְשִׁיךְ וּמְגַלֶּה שָׁם בַּאֲרִיכוּת נִפְלָאָה אֵיךְ עַל־יְדֵי אֲמִירַת הַתְּהִלִּים זוֹכִין לְהַגִּיעַ לְהַשַּׁעַר וְהָאוֹת הַשַּׁיָּכִין אֵלָיו וְכוּ׳, וְכֵן מְגַלֶּה שָׁם אֵיךְ שֶׁאֲמִירַת הַתְּהִלִּים מְעוֹרֶרֶת אֶת הָאָדָם לִתְשׁוּבָה אַף אִם אֵין לוֹ שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה; וּמְסַיֵּם רַבֵּנוּ זַ״ל בִּלְשׁוֹנוֹ הַמְּתוּקָה: ׳**וְעַל־כֵּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לַעֲסֹק תָּמִיד בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, כִּי תְּהִלִּים הוּא הִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחַז בּוֹ!**׳.

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטַ״א, שֶׁאֲמִירַת תְּהִלִּים צְרִיכָה לִהְיוֹת בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, עַל־דֶּרֶךְ **״יֹאמְרֵם כְּמוֹ שֶׁיֹּאמְרֵם״**, שֶׁיֹּאמַר אֶת הַמִּלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל הַתְּהִלִּים כִּכְתָבָם, וְעַל־יְדֵי אֲמִירָה זוֹ פּוֹעֵל דְּבָרִים נִפְלָאִים מְאֹד מְאֹד, וּכְשֶׁזּוֹכֶה גַּם לְשַׁלֵּב בָּהֶם **תְּפִלּוֹת אִישִׁיּוֹת בִּשְׂפַת־הָאֵם שֶׁלּוֹ** - אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן קא) שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְמְצֹא אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מִזְמוֹרֵי הַתְּהִלִּים, שֶׁנֶּאֱמְרוּ בְּשִׁבְיל כְּלָל יִשְׂרָאֵל, בִּשְׁבִיל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְרָט [וּמוֹסִיף שָׁם: ׳**וְכָל אָדָם - כָּל מִלְחָמוֹת הַיֵּצֶר שֶׁיֵּשׁ עָלָיו וְכָל מַה שֶׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ, הַכֹּל מְבֹאָר וּמְפֹרָשׁ בְּתְהִלִּים**׳]. וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן קכה): ׳**שֶׁעִקַּר אֲמִירַת תְּהִלִּים לוֹמַר כָּל מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים עַל עַצְמוֹ, לְמְצֹא אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מִזְמוֹר וּמִזְמוֹר**׳; כִּי מִזְמוֹרֵי הַתְּהִלִּים נֶאֶמְרוּ בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, וְשַׁיָּכִים לְכָל נְשָׁמָה וּנְשָׁמָה מִיִּשְׂרָאֵל.

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטַ״א, שֶׁמַּעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים גְּדוֹלָה כָּל־כָּךְ עַד שֶׁנֶּחְשָׁב לְהָאוֹמְרָם כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ ע״ה בְּעַצְמוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן צח): ׳**אֲמִירַת תְּהִלִּים מַעֲלָה גְּדוֹלָה כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ בְּעַצְמוֹ. כִּי הוּא אֲמָרָם בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, וְהָרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מָנַח בְּתוֹךְ הַתֵּבוֹת, וּכְשֶׁאוֹמְרָם הוּא מְעוֹרֵר בְּרוּחַ פִּיו אֶת הָרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ עַד שֶׁנֶּחְשָׁב כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו־הַשָּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ**׳; וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בַּ׳יְהִי־רָצוֹן׳ קֹדֶם אֲמִירַת תְּהִלִּים: ׳**שֶׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מִזְמוֹרֵי תְּהִלִּים שֶׁאֶקְרָא כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ**׳.

וְסִפֵּר מו״ר שְׁלִיטַ״א סִפּוּר נוֹרָא עַל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ **רַבִּי מֹשֶׁה מִפְּשֶׁעְוואָרְסְק זי״ע** (הַסּוֹפֵר־סְתָ״ם שֶׁכָּתַב לְצַדִּיקֵי דּוֹרוֹ תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת), בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר ׳אוֹר־פְּנֵי־מֹשֶׁה׳, שֶׁהָיָה מִתַּלְמִידֵי הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, וְאַחַר הִסְתַּלְקוּתוֹ הִתְחַבֵּר מְאֹד אֶל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מִלִּיזֶ׳ענסק זי״ע, וְסִבַּת הִתְחַבְּרוּתוֹ אֵלָיו הִתְגַּלְגְּלָה עַל־יְדֵי מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה, וְכָךְ הָיָה:

בַּשָּׁנִים שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע לְגָלוּת, עוֹד קֹדֶם שֶׁהִתְגַּלָּה וְהִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם, הָיָה מִסְתּוֹבֵב כְּעָנִי וְאֶבְיוֹן, וְאַף־אֶחָד לֹא הִכִּירוֹ, וּפַעַם הִזְדַּמֵּן לָעִיר

פְּשֶׁעְווּאוֹרְסְק בִּשְׁעַת חֲצוֹת־לַיְלָה, וְהִתְדַּפֵּק עַל דֶּלֶת בֵּיתוֹ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה מִפְּשֶׁעְווּאוֹרְסְק זי״ע [שֶׁגַּם הוּא עֲדַיִן לֹא הִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם כְּלָל], וּשְׁאָלוֹ הַאִם יוּכַל לָלִין אֶצְלוֹ.

הֵבִין רַבִּי מֹשֶׁה שֶׁמִּן הַשָּׁמַיִם שָׁלְחוּ לוֹ בִּשְׁעַת חֲצוֹת־לַיְלָה עָנִי הַזָּקוּק לְאֵרוּחַ, וְתֵכֶף וּמִיָּד עָנָה וְאָמַר: ׳**בְּדִיּוּק עַכְשָׁו הִתְעוֹרַרְתִּי מִשְּׁנָתִי וְקַמְתִּי, וּמִטָּתִי כְּבָר פְּנוּיָה, וְתוּכַל לִישֹׁן עָלֶיהָ בְּשִׂמְחָה!**׳ - כִּי רַבִּי מֹשֶׁה זי״ע קָם לַעֲבוֹדַת־הַקֹּדֶשׁ שֶׁל חֲצוֹת־לַיְלָה, וּמִמֵּילָא הַמִּטָּה כְּבָר פְּנוּיָה...

וְכַמּוּבָן, תְּחִלָּה נָתַן לְפָנָיו דְּבַר־מַאֲכָל לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ, וּלְאַחַר־מִכֵּן הֶרְאָה לוֹ אֶת חַדְרוֹ, וְנִכְנַס הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע אֶל הַחֶדֶר, וְרַבִּי מֹשֶׁה הָלַךְ לְסַדֵּר עֲבוֹדַת הַלַּיְלָה׳ כְּפִי שֶׁנָּהַג, וּכְשֶׁשָּׁעַר בְּדַעְתּוֹ שֶׁהָאוֹרֵחַ נִרְדָּם - הֵחֵל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים.

לֹא עָבְרוּ רְגָעִים סְפוּרִים, וְהָאוֹרֵחַ נִצַּב לְיָדוֹ. תָּמַהּ רַבִּי מֹשֶׁה וְחָשַׁב - ׳הֲלֹא נָתַתִּי לְךָ מִטָּה, תִּפְרֹס לִמְנוּחָה, וְלָמָּה לְבַלְבְּלֵנִי מֵעֲבוֹדָתִי?׳... וְרָמַז לוֹ בְּיָדוֹ שֶׁיַּחֲזֹר לְשָׁכַב בְּמִטָּתוֹ, וְאֵכֶן חָזַר הָאוֹרֵחַ לְחַדְרוֹ, וְרַבִּי מֹשֶׁה הִמְשִׁיךְ בַּאֲמִירַת הַתְּהִלִּים. זְמַן קָצָר חָלַף, וְהָאוֹרֵחַ שׁוּב בְּקִרְבָתוֹ... רַבִּי מֹשֶׁה שׁוּב מְרַמֵּז לוֹ לָלֶכֶת לִישֹׁן, וְשׁוּב הָלַךְ הָאוֹרֵחַ, אַךְ שׁוּב חָזַר כְּבַתְּחִלָּה...

הַדָּבָר הִפְרִיעַ לְהַצַּדִּיק רַבִּי מֹשֶׁה. כְּהֻרְגַּלּוֹ בַּקֹּדֶשׁ הוּא עוֹבֵד אֶת עֲבוֹדָתוֹ, וְעוֹסֵק עַתָּה בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְהִנֵּה מַגִּיעַ אוֹרֵחַ שֶׁמְּבַלְבֵּל אוֹתוֹ שׁוּב וְשׁוּב כְּבָר שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְגָעַר בָּאוֹרֵחַ מַדּוּעַ עוֹשֶׂה כֵּן.

כְּשֶׁסִּיֵּם רַבִּי מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי גַּעֲרָתוֹ, עָנָה וְאָמַר הָאוֹרֵחַ הַקָּדוֹשׁ, הֲלֹא־הוּא הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע: ׳**אֵיךְ אוּכַל לִשְׁכַּב וְלִישֹׁן בְּמִטָּה כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו־הַשָּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ עוֹמֵד עַל יָדֶכֶם בְּעֵת אֲמִירַת הַתְּהִלִּים?!**׳... הִבִּיט רַבִּי מֹשֶׁה בְּאוֹרְחוֹ הַצַּדִּיק, וְתָהָה וְאָמַר: ׳**הַאַתֶּם הוּא הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ?**׳... **וְהִתְוַדְּעוּ זֶה לָזֶה, וּמִנִּי־אָז נִקְשְׁרוּ מְאֹד יַחְדָּיו, וּמֵרֹב עַנְוְתָנוּתוֹ שֶׁל רַבִּי מֹשֶׁה זי״ע** - בְּטֶרֶם עָצְמוֹ אֶל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ, עַד שֶׁקִּבְּלוֹ לְרַבּוֹ.

מָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים מֵהַסִּפּוּר הַזֶּה? שֶׁיֵּשׁ מַשָּׂג כָּזֶה ׳פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ׳ - **שֶׁאָדָם אוֹמֵר תְּהִלִּים, וְדָוִד הַמֶּלֶךְ נִמְצָא לְיָדוֹ...** וְאָכֵן, לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֶה לִרְאוֹת אֶת זֶה בְּמוֹ־עֵינָיו, אֲבָל בָּזֶה שֶׁאֲנַחְנוּ מְבַקְּשִׁים שֶׁיִּהְיֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו־הַשָּׁלוֹם - כָּךְ מִתְקַיֵּם מַמָּשׁ!

סִיֵּם מו״ר שְׁלִיטָ״א שִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וְאָמַר: עַל־כֵּן, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִהְיוֹת רָגִיל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכָל עֵת, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְסַיְּמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ (כְּשֶׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם ׳יוֹם תְּהִלִּים׳ - זוֹכִים לְסַיְּמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ), אוֹ לְכָל־הַפָּחוֹת פַּעַם בְּחֹדֶשׁ, וְיַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֶת כָּל הַסְּגֻלּוֹת הַנִּפְלָאוֹת הַטְּמוּנוֹת בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְיִזְכֹּר דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, הִתְנַשְּׂאוּת, סִימָן כז): **״עַל־יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים - נִתְרוֹמֵם״; אָדָם צָרִיךְ לְהִתְרוֹמֵם וּלְהִתְנַשֵּׂא מֵעַל כָּל הַקְּשָׁיִים שֶׁלּוֹ וְכוּ׳, מַהִי הָעֲצָה? תֹּאמַר תְּהִלִּים! זֶה יְרוֹמֵם אוֹתְךָ! עַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ! זֶה יִתֵּן לְךָ ׳מִשְׁעֶנֶת׳ וּתְמִיכָה!**

וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת־הָר״ן, סִימָן צח) שֶׁהַתְּהִלִּים הֵם הַ׳מִּשְׁעֶנֶת׳ וְהַבִּטָּחוֹן שֶׁל הָאָדָם בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְגַם הֲלֹא רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שָׁם, אוֹת סְגֻלָּה חֵלֶק ב׳, סִימָן ד): **אֲמִירַת תְּהִלִּים סְגֻלָּה לְהוֹרִיד גְּשָׁמִים, ״תְּהִלָּם״ רָאשֵׁי־תֵּבוֹת** (דִּבְרִים יא, יא): **לִ׳מְטַר הַ׳שָּׁמַיִם תִּ׳שְׁתֶּה מָ׳יִם; נִמְצָא שֶׁהִיא סְגֻלָּה גְּדוֹלָה לְפַרְנָסָה, כִּי גְּשָׁמִים הַיְנוּ פַּרְנָסָה** (תַּעֲנִית ב:), **וְגַם מִרְמָז בִּ״לְהוֹרִיד גְּשָׁמִים״ הַיְנוּ לְהוֹרִיד אֶת הַגַּשְׁמִיּוּת וְהַחָמְרִיּוּת מֵעַל עַצְמוֹ וּלְהִתְרוֹמֵם וּלְהִתְנַשֵּׂא בְּרוּחָנִיּוּת וּבַעֲבוֹדַת ה׳, וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ יָגֵן בַּעֲדוֹ תָּמִיד, אָמֵן וְאָמֵן!**

[וּבִימֵי הַשּׁוֹבְבִי״ם הַקְּדוֹשִׁים, רָגִיל מו״ר שְׁלִיטָ״א לְעוֹרֵר בְּיוֹתֵר עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ הַנַּ״ל שֶׁתְּהִלִּים מְסֻגָּל לִתְשׁוּבָה, וְהִקְרִיא בְּפָנֵינוּ כַּמָּה פְּעָמִים הַלָּשׁוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ שָׁם: ״יֵשׁ אֶחָד שֶׁאֵין לוֹ הִתְעוֹרְרוּת כְּלָל לִתְשׁוּבָה, וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, אֲפִלּוּ מִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה, הוּא מִתְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה׳; וְהִתְבַּטֵּא מו״ר שְׁלִיטָ״א: ״זוֹ הַבְּטָחָה מֵרַבֵּנוּ - **אֲפִלּוּ אִם אֵין לְאָדָם שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה, אֲמִירַת תְּהִלִּים מְעוֹרֶרֶת לִתְשׁוּבָה!**״.

וְעוֹד אָמַר, אֲשֶׁר מְקֻבָּל מִפִּי צַדִּיקִים, שֶׁבִּימֵי הַשּׁוֹבְבִי״ם מְסֻגָּל לְסַיֵּם פַּעֲמַיִם אֶת הַתְּהִלִּים בְּכָל שָׁבוּעַ (וּמוּבָא דְּכָךְ נָהַג מוֹהַרַנַ״תְּ זַ״ל), וְהַטַּעַם לְכָךְ, כִּי בְּסֵפֶר תְּהִלִּים יֵשׁ ק״נ מִזְמוֹרִים, וּפַעֲמַיִם ק״נ הוּא כְּמִנְיַן ׳כַּפֶּר׳, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְכַפָּרַת כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְיִזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אָמֵן!].